

Mobiliosios technikos draudimo taisyklės Nr. 043

Bendrosios draudimo sąlygos

PATVIRTINTA:

ADB „Gjensidige“

Valdybos 2019 m. gruodžio 18 d. nutarimu.

Sąlygos įsigaliojo nuo 2020 m. vasario 11 d.

1. Sąvokos ir apibrėžimai

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudikiu. Draudėjas gali (jeigu draudimo rūšies sąlygose nenurodyta kitaip) sudaryti draudimo sutartį dėl savo arba dėl kito asmens, kuris nurodomas draudimo liudijime, turinių interesų. Toks asmuo tampa apdraustuoju. Draudimo sutarties sąlygos, kurios taikomos Draudėjui, galioja ir apdraustajam, išskyrus pareigą mokėti draudimo įmokas. Draudėjas užtikrina, kad asmenys, tampantys apdraustaisiais pagal Draudimo sutartį, tam neprieštarauja. Draudėjas privalo informuoti apdraustuosius, kad jų asmens duomenys perduodami Draudikui draudimo sutarties sudarymo tikslu bei supažindinti apdraustuosius su Draudimo sutarties sąlygomis ir ADB „Gjensidige“ Asmens duomenų tvarkymo principais.
- 1.2. **Draudikas** – ADB „Gjensidige“.
- 1.3. **Draudimas** – draudimo produktų platintojų sąrašai skelbiami www.gjensidige.lt ir arba www.lb.lt.
- 1.4. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriame įvykus draudikas privalo mokėti draudimo įmoką.
- 1.5. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo įmoką.
- 1.6. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutartyje nustatyta tvarka moka draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.7. **Draudimo interesas** – nuostoliai, kuriuos gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.8. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo įmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos forma.
- 1.9. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei draudimo sutarties sąlygose nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.10. **Draudimo sutarties terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartinis įsipareigojimus.
- 1.11. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.12. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.13. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo įmoką, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.
- 1.14. **Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudimo įmoką, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro:
 - draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai;
 - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos);
 - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jei toks buvo pateiktas.
- 1.15. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurios sudaro:
 - bendrosios draudimo sąlygos;
 - draudimo rūšies sąlygos;
 - draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurios nurodytos draudimo liudijime.
- 1.16. **Esant prieštaravimui tarp bendrųjų draudimo sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamas draudimo rūšies sąlygomis.** Esant prieštaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamas draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.
- 1.17. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.
- 1.18. **Iškaita** – fiksuota pinigų suma, procentais išreikštas ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo draudžiamą įvykiu atvejų mažinama mokėtina draudimo išmoka (šio dydžio suma draudėjas pats prideda prie nuostolių atlyginimo).
- 1.19. **Besąlyginė iškaita** – suma, kuria kiekvieno draudžiamą įvykiu atvejų draudikas mažina mokėtiną draudimo įmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad iškaita besąlyginė.
- 1.20. **Sąlyginė iškaita** – nuostolių dalis, išreikšta pinigų suma, kurią draudėjas apmoka, jei patirtas nuostolis neviršija išskaitos dydžio. Jei nuostolis viršija sąlyginės išskaitos dydį, draudimo išmoka mokama neįskaiciuojant išskaitos.
- 1.21. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjas, o draudimo sutartyje nurodytas atvejais ir apdraustuoj, paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo įmoką.
- 1.22. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje arba įstatymuose nurodytas įvykis, kuriame įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
 - 2.1.1. jei draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, raštu pateikti prašymą sudaryti draudimo sutartį ir (arba) kitus dokumentus;

- 2.1.2. suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamą įvykiu atsitikimo tikimybę ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai). Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, yra:
 - a) informacija, nurodoma prašyme sudaryti draudimo sutartį (jei prašymas pildomas);
 - b) informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu;
 - c) informacija, kurią draudikas prašo užpildyti, kai draudimo sutartis sudaroma internetu;
 - d) informacija, kurią draudikas prašo pateikti, kai draudimo sutartis sudaroma telefonu;
 - e) informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias objektas bus apdraustas nuo tų pačių rizikų kartu su sutartimi, kurią ketinama sudaryti;
 - f) draudimo rūšies sąlygose, be anksčiau minėtų, gali būti nustatomos ir kitos aplinkybės, galinčios turėti esminės įtakos vertinant riziką.
- 2.2. Draudėjas ir apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos išsamumą ir tikslumą.
- 2.3. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant išaiškinti ir raštu pateikti draudikui bet kokią sudarant draudimo sutartį pateiktą klaidingą ar neišsamią informaciją.
- 2.4. Jei draudimo sutartis sudaroma trečiųjų asmenų naudai, jų vardu ir (arba) draudimo sutarties sudarymo metu Draudikas gauna prieigą prie trečiųjų asmenų asmens duomenų. Draudėjas privalo užtikrinti, kad šie asmenys pasiūlyti draudėjui apie tokį asmens duomenų perdavimą Draudikui.
- 2.5. Jeigu po to, kai buvo sudaryta draudimo sutartis, nustatoma, kad draudėjas ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nuslėptos, išnyko iki draudžiamą įvykiu ar neturėjo jam įtakos.
- 2.6. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, šioms paaiškėjus draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius pasiūlyti draudėjui pažeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba per vieną mėnesį neatsako į draudėjo pasiūlymą, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 2.7. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie minėtas esmines aplinkybes, įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir tos draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta žinant nepateiktą informaciją, santykiui.
- 2.8. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, draudikas per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo įmoką tik įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.
- 2.9. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį:
- 2.9.1. Prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet neprivalo, apžiūrėti arba įvertinti draudžiamą objektą, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti. Draudiko atlikto vertinimo, bet kokio jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ar kitus reikalavimus.
- 2.9.2. Jeigu draudimo interesus yra susijęs su fizinio asmens sveikata, draudikas turi teisę reikalauti iš draudėjo dokumentų, patvirtančių draudėjo (apdraudžiamo asmens) amžių, sveikatos būklę, profesiją ir kitas draudimo rizikai turinčias reikšmes aplinkybes.
- 2.9.3. Draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį nenurodydamas priežastis.
- 2.9.4. Draudėjas yra informuotas, kad draudikas, vertindamas draudimo riziką, tvarko duomenis apie draudimo objektą. Asmens duomenys, priklausomai nuo draudžiamo objekto, gali būti gaunami iš tokių subjektų kaip VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro, VĮ Regitra, Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro. Išsamesnė informacija pateikiama draudiko interneto svetainėje www.gjensidige.lt esančiuose Asmens duomenų tvarkymo principuose.
- 2.10. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis, arba pagal iš anksto draudiko ir draudėjo sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 2.11. Draudimo taisyklės skelbiamos viešai draudiko tinklalapyje www.gjensidige.lt, taip pat, prieš sudarant draudimo sutartį, jų kopija įteikiama draudėjui.
- 2.12. Draudimo rūšies taisyklėse gali būti nustatomos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo bei sutarties sudarymo tvarka.

3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos.

- 3.1. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam terminui.
- 3.2. Jei draudimo sutartis sudaroma nuotoliniu būdu, jos įsigaliojimo data nustatoma po 14 kalendorinių dienų nuo sudarymo dienos, išskyrus atvejus, kai draudėjas nurodė ankstesnę datą. Draudėjui nurodžius ankstesnę sutarties įsigaliojimo datą, laikoma, kad draudimo apsauga pradėdama teikti nuo draudėjo nurodytos datos (ankščiau, nei pasibaigus nuotolinės sutarties atsisakymo terminas kliento prašymu) (šių Bendrųjų draudimo sąlygų 3.6.4 punktą).
- 3.3. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laikui), jei liudijime nėra nurodytos kitas laikas, bet ne anksčiau nei sumokama sutarta visa

draudimo įmoka ar jos pirmą dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:

- a) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) sumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradėdama teikti nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
- b) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios ir po to delsiama ją sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradėdama teikti nuo kitos dienos 00:00 val. po to, kai buvo sumokėta įmoka; draudimo sutarties terminas šiuo atveju neprapšiamas;
- c) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios ir po to delsiama ją sumokėti 30 kalendorinių dienų ar ilgiau, draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga nepradėdama teikti, o pavėluotai sumokėta draudimo įmoka grąžinama draudėjui;
- d) sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (mokant dalimis – dalį pirmosios įmokos dalies) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesuteikia draudimo apsaugos, jei draudimo sutartyje raštu aiškiai nenurodyta kitaip.
- 3.4. Jei sutartyje numatytas draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) atidėjimas, draudimo sutarties įsigaliojimas nesiejamas su įmokos sumokėjimu ir draudimo sutartis įsigalioja bei draudimo apsauga pradėdama teikti nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) sutartyje numatytu laikui, taikomos eilinės draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės, numatytos šių Bendrųjų draudimo sąlygų 4.5–4.6 punktuose.
- 3.5. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykiams galiojant draudimo sutarčiai. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimo apsaugą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykiams iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamą įvykį, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežinojo, neturėjo ir negalėjo žinoti.
- 3.6. Draudimo sutarties pabaiga ir nutraukimas.
- 3.6.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo sutartyje (liudijime) nurodytos dienos 24:00 val. (Lietuvos laikui), jei draudimo sutartyje (liudijime) nėra nurodytas kitas laikas.
- 3.6.2. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo termino pabaigą:
 - a) jei draudikas sumoka visas įmokas, atitinkančias draudimo sutartyje numatytą draudimo sumą visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
 - b) jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;
 - c) jei pasikeičia apdraudutojo turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujusis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujojo savininko tampa pats draudėjas (pvz., draudėjas išperka turto lizingo ar kitu būdu). Draudimo sutartis dėl šiame punkte nurodytos priežasties nutraukiama kita darbo diena po to, kai draudikui pranešama apie atitinkamą pasiekimą;
 - d) jei yra kitų įstatymų ar draudimo sutarties nustatytų sutarčių ar pareigų galiojimo pabaigos pagrindai.
- 3.6.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudinėje rizikoje išnyko dėl aplinkybių, nesujusių su draudžiamuoju įvykiu.
- 3.6.4. Draudėjas fizinis asmuo, su verslu, prekyba, amatu ar profesija nesusijusiais tikslais sudaręs draudimo sutartį nuotoliniu būdu, naudojant tik ryšio priemones (internetu, telefonu, el. paštu) ar kitu būdu draudikui ir draudėjui fiziniai nesant kartu, turi teisę atsisakyti tokios draudimo sutarties per 14 kalendorinių dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos, išskyrus:
 - a) draudimo sutartis, kurių terminas yra trumpesnis nei vienas mėnuo;
 - b) draudimo sutartis, kurias kliento prašymu abi šalys visiškai įvykdė (t. y. draudikas suteikia draudimo apsaugą, o draudėjas sumoka draudimo įmoką), nepasibaigus 14 kalendorinių dienų terminui nuo draudimo sutarties sudarymo dienos.
- 3.6.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatais ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.
- 3.7. Atsisakymo tvarka nutraukus draudimo sutartį.
- 3.7.1. Jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigia iki draudimo sutarties termino pabaigos, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 3.7.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis pasibaigia ar yra nutraukiama pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6.2a), ir 5.2.2 punktus.
- 3.7.3. Jeigu draudimo sutartis pasibaigia ar yra nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6.2 b) – d), 5.1.2 ar 3.7.4 b), draudikas iš draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20 % įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, kuris būtų ne ilgesnis nei vieneri metai, bet ne mažiau nei 14 Eur); jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų neįmanoma išskaičiuoti iš draudėjo sumokėtos įmokos dalies (nepakanka sumos), šios išlaidos privalo padengti draudėjas. Grąžintinos ar mokėtinos sumos skaičiuojamos ne atskėstę kaip kitą darbo dieną po tos dienos, kai draudikui pranešama apie aplinkybes, sudarančias pagrindą draudimo sutarties nutraukimui arba pasibaigimui.
- 3.7.4. Jei draudėjas atsisako nuotoliniu būdu sudarytos draudimo sutarties (šių Bendrųjų sąlygų 3.6.4 punktą) per 14 kalendorinių dienų nuo draudimo sutarties sudarymo dienos:
 - a) jei draudimo apsauga nebuvo pradėta teikti – grąžinama visa sumokėta draudimo įmoka, neatskaičius administracinių kaštų;
 - b) jei draudimo apsauga buvo pradėta teikti – grąžinama nepanaudota draudimo įmoka, išskaičiuojus draudimo įmokos dalį, proporcingą suteiktos draudimo apsaugos terminui.

- 3.7.5. Jeigu draudėjas nebuvo sumokėjęs visų sutartų draudimo įmokų iki draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo datos, nutraukiant sutartį ar jai pasibaigus, jis privalo sumokėti draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo suteiktą draudimo apsaugą.
- 3.7.6. Grąžintina draudimo įmoka ar jos dalis pervedama į draudėjų nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo draudėjo rašytinio prašymo gavimo dienos, bet ne anksčiau kaip po draudimo sutarties nutraukimo ar pasibaigimo.
- 3.8. Draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį ir/ arba nevykdyti Draudimo sutarties atitinkamo subjekto atžvilgiu, jeigu paaiškėja, kad draudėjų, apdraustajam ar naudos gavėjui yra taikomos ekonominės ar kitos tarptautinės sankcijos.
- 3.9. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik draudiko ir draudėjo raštišku susitarimu.

4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas

- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmokas galima sumokėti pavedimu, grynaisiais, naudojantis elektronine bankininkyste arba draudiko partnerių tinklu. Galimybė sumokėti draudimo įmokas grynaisiais arba atsiskaityti mokėjimo kortele sudaroma tik kai kuriuose, draudiko parinktuose, padalinuose. Draudėjas atsako už tai, kad jo mokama draudimo įmoka laiku patektų į draudiko sąskaitą banke ir kad mokėjimo dokumentuose būtų įrašyti visi draudiko reikalaujami rekvizitai mokėtojui ir draudimo sutarčiai identifi-kuoti.
- 4.3. Draudimo įmokos faktinė sumokėjimo diena yra laikoma diena, kai draudimo įmoka įrašoma į draudiko ar draudiko įgalioto draudimo tarpininko nurodytą sąskaitą banke arba sumokama grynaisiais ir tenkina šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.2 punktą reikalavimus, kita atveju – draudimo įmokos identifi-kavimo pask draudiką dieną.
- 4.4. Draudimo įmokas už draudėjų gali sumokėti kiti asmenys, neįgydant jokių teisių į draudimo sutartį ir sumokėtas draudimo įmokas.
- 4.5. Jei draudimo įmoka ar jos dalis nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.6. Draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies draudi-mo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos da-lies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu nurodydamas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies draudi-mo sutartis pasibaigęs. Atskiru draudėjo ir draudiko susitarimu nurodytas įmokos apmokėjimo terminas gali būti pratęstas. Pratęsimo šalių susitarimu galimas tik tuo atveju, jeigu ne-sibaigia draudiko pranešimo dėl nesumokėtos įmokos datos nurodytas mėnuo.
- 4.7. Tuo atveju, kai draudimo įmoka iš dalies buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui grąžintina suma, iš grąžintinos įmokos dalies atskaičiuojamos sumos, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.7.3 punkte.

5. Draudėjas ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- 5.1. Draudėjo teisės:
- 5.1.1. draudžiamojo įvykio atveju reikalauti, kad draudikas įstaty-muose ir (ar) draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
- 5.1.2. nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudi-ku ne mažiau kaip prieš 15 dienų iki pagedaujamos nutraukimo dienos; prašymas nutraukti draudimo sutartį turi būti pasirašy-tas draudėjo ar jo įgalioto asmens; pranešimo pateikimo tvarka aprašoma šių Bendrųjų draudimo sąlygų 10 skyriuje (Informaci-jos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka);
- 5.1.3. asmeniškai arba per įgaliotą atstovą įstatymų nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamojo įvykio tyrimą;
- 5.1.4. reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jei draudimo rizika sumažėja, o draudikui ne-sutikus pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos – kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms arba nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka.
- 5.2. Draudiko teisės:
- 5.2.1. padidėjęs draudimo rizikai ar kitaip iš esmės pasikeitus drau-dimo sutarties aplinkybėms, draudikas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (arba) perskaiciuoti draudimo įmoką; jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms; jeigu draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasi-keitusias aplinkybes nepraneša, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos; tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.
- 5.2.2. Draudimo rizikos padidėjimo atveju nustatomi Draudimo rū-šies sąlygose, papildomose sąlygose ir kituose draudimo sutartį sudarančiuose dokumentuose.
- 5.2.3. draudikas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 7 kalendorines dienas, jeigu:
- a) draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir nepašalino iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galio-jimo laikotarpiu draudiko nurodytų trūkumų – tai laikoma esminiu draudimo sutarties pažeidimu;
- b) draudėjas ar apdraustasis tyčia padarė žalą;
- c) draudėjas ar apdraustasis įvykus draudžiamajam įvykiui klaidingo draudiką, apgaulingo pateikė draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudi-mo išmokos dydį, neteisėtais būdais siekė gauti draudimo išmoką.
- 5.2.4. informuoti draudėją apie besibaigiantį draudimo sutartį, jei šis yra tinkamai įgyvendinęs savo prievolę pateikti aktualius ir teisingus kontaktinius duomenis.
- 5.2.5. Draudiko teisės tuo atveju, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, kaip tai numatyta šių Bendrųjų draudimo sutarties są-lygų 4.5–4.6 punktuose.
- 5.3. Draudėjo pareigos:
- 5.3.1. mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nurodytais termi-nais; atliekant mokėjimo pavedimą mokėjimo dokumentuose įrašyti visus draudimo reikalaujamus rekvizitus, kad būtų galima identifiikuoti mokėtoją ir draudimo sutartį;

- 5.3.2. vykdyti draudiko nurodymus siekiant mažinti riziką ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje, taip pat laiky-tis draudiko nurodymų, duotų draudimo sutarties galiojimo metu;
- 5.3.3. nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitą į atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės; rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, apibrėžiami Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.4. tuo atveju, jei draudėjas ir apdraustasis arba naudos gavėjas nesutampa, informuoti apdraustąjį ir (arba) naudos gavėją apie sudarytą draudimo sutartį, supažindinti juos su draudimo sutarties sąlygomis ir jų pakeitimais;
- 5.3.5. draudžiamojo įvykio atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus draudžiamojo įvykio atsiradimo pavojus, draudėjas privalo užregistruoti įvykį draudiko tinklalapyje www.gjensidiede.lt arba elektroniniu paštu zalos@gjensidiede.lt ar info@gjensidiede.lt; ir vykdyti pareigas, nustatytas draudimo rūšies sąlygose, papildo-mose sąlygose ar draudimo sutartyje, taip pat vykdyti draudiko duotus nurodymus, užregistravus įvykį;
- 5.3.6. jei išmokėjęs draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pa-gal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, draudikui raštu pareikalavus per 30 kalendorinių dienų grąžinti šiam draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymų nustatytas atvejas. Tokią pat pareigą turi ir apdraustasis arba naudos gavėjas.
- 5.4. Draudiko pareigos:
- 5.4.1. mokėti draudimo išmokas taisklyių ir įstatymų nustatyta tvarka;
- 5.4.2. pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskaiciuoti draudimo įmoką, jei sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeitė aplinkybėms draudimo rizika sumažėja;
- 5.4.3. grąžinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį drau-dimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutartis nutraukiama dėl to, kad ją įsigaliojus draudžiamojo įvykio gali-mybė arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamojo įvykiu (draudimo objekto žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamojo įvykiu, ir kt.).
- 5.5. Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo su-tartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.

6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 6.1. Draudimo išmokos yra mokamos už draudžiamuosius įvykius, numatytus draudimo rūšies sąlygose sutartos draudimo sutar-ties apsaugos ribose.
- 6.2. Draudėjas, apdraustasis ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo priva-lo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, priežasčių ir pasekmių, reikalingus draudimo išmokos dydžiui nustatyti, taip pat dokumentus ir informaciją, kuri patvirtina draudžiamojo įvy-kio buvimą, atsakingus asmenis, žalos apimtį ir pan.
- 6.3. Draudimo išmokos mokėjimo terminai:
- 6.3.1. draudikas neturi teisės mokėti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs, kad draudžiamosios įvykis buvo;
- 6.3.2. draudimo išmoka išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną draudžiamojo įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti;
- 6.3.3. jei dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, drau-dėjiui, apdraustajam arba naudos gavėjui reikiamas civilinis išskyns, keliamas baudžiamojų byla, jo atžvilgiu yra pradėtas teismo procesas, atliekamas ikiteisminis arba kitas privolamas valstybės institucijos tyrimas, draudikas turi teisę atidėti išmo-kos mokėjimą iki ikiteisminio tyrimo ar kitos privolamai tyrimą atliekančios institucijos tyrimo pabaigos ir (ar) iki teismo spren-dimo įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
- 6.3.4. jei draudimo išmoka neišmokėta, kas 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį gavimo dienos draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją ar nukentėjusį trečiąjį asmenį) apie draudžiamojo įvykio tyrimo eigą, išskyrus atvejus, kai trūksta dokumentų ar informacijos tik iš draudėjo (naudos gavėjo ar nuken-tėjusio trečiojo asmens) ir draudėjas (naudos gavėjas ar nukentėjęs trečiasis asmuo) jau yra informavęs apie dokumentus ar informaci-ją, kuriuos šis privalo pateikti draudžiamojo įvykio tyrimui;
- 6.3.5. jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir drau-dikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio ir tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsio ilgiau kaip 3 mėnesius, draudėjo pagedavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių ne-ginčijamai draudimo išmokai.

- 6.4. Draudimo išmoka yra mokama į draudėjo (naudos gavėjo) arba jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą.
- Jei apdraustasis nepilnametis, draudimo išmoka mokama:
- 6.4.1. į jo asmeninę banko sąskaitą, jeigu tokią sąskaitą nepilnametis turi ir jos numeris nurodomas draudikui;
- 6.4.2. tais atvejais, kai nepilnametis iki keturiolikos metų neturi as-meninės banko sąskaitos, draudimo išmoka mokama į vieno iš tėvų, jo globėjų sąskaitą, esant vieno iš tėvų ar globėjų prašy-mui ir raštiškam kito tėvo ar globėjo sutikimui;
- 6.4.3. tais atvejais, kai nepilnametis nuo keturiolikos iki aštuonioli-kos metų neturi asmeninės banko sąskaitos, draudimo išmoka mokama į vieno iš tėvų ar globėjo (rūpintojo) sąskaitą nepilna-mečio raštišku sutikimu.
- 6.5. Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turin-tiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigrąžinti mokesčių suma. Šiuo atveju skaičiuojant išmokos dydį pirmiausia atima-ma mokesčių suma, o po to išskaita.
- 6.6. Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo:
- 6.6.1. draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar nau-dos gavėjo tyčios, išskyrus teisės aktų numatytus atvejus;
- 6.6.2. draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas įj mokė-ti remiasi apgaula, t. y. je draudėjas, su juo susijęs asmuo, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klaidodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, nei-teisėtai padidindamas nuostolio sumą;
- 6.6.3. teisės aktai gali nustatyti ir kitus atleidimo nuo draudimo išmo-kos mokėjimo atvejus.
- 6.7. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką, jei draudėjas, apdraustasis ir naudos gavėjas arba kuris nors iš jų:
- 6.7.1. tinkamai neinformuoja draudiką, pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
- 6.7.2. nesilaiko priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
- 6.7.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar pratingų draudiko reika-lavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
- 6.7.4. nesuteikia draudikui galimybes tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir/ ar priežastis;

- 6.7.5. nesilaiko priemonių, kurios leistų išsieleškoti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens, ar veikia tokiu būdu, kad sukelia sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimus teisę (subrogaciją).
- 6.8. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 6.9. Draudikas, nusprendęs atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, privalo įvertinti draudėją ir/ar kitų asmenų, nurodytų 6.6.2. punkte, kaltę, pažeidimo svarbą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.
- 6.10. Jei išmokėjęs draudimo išmoką paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko rašytiniu rei-kalavimu per 30 kalendorinių dienų draudėjas privalo grąžinti draudikui visą draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.
- 6.11. Draudimo įmokos įskaitymas:
- 6.11.1. iš draudimo išmokos draudikas turi teisę (bet neprivalo) išskaityti pagal bet kurią sudarytą draudimo sutartį nesumokėtą draudimo įmoką, kurios mokėjimo terminas suėjęs, iš šiais laiku nesumokė-tas sumas; jei išskaitymas nėra daromas, draudėjui lieka pareiga sumokėti numatytas draudimo įmokas ir kitus įsiskolinimus;
- 6.11.2. jei išmokėjęs draudimo išmoką draudimo sutarties pasibaigia, iš draudimo išmokos įskaityamos visos pagal tą draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 6.12. Draudikas nesuteikia draudimo apsaugos ir nemoka draudimo išmokų, jei draudimo apsaugos suteikimui ir draudimo išmokų mokėjimui taikomos Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos preky-binės, ekonominės ar kitos sankcijos, draudimai, apribojimai bei kiti draudikui taikomi įstatymai, nurodymai ir reglamentai.

7. Pareiga saugoti informaciją

- 7.1. Draudikas neturi teisės atskleisti draudimo veikloje įgytos infor-macijos apie draudėją, apdraustą asmenį ar naudos gavėją, jų sveikatos būklę ir turtinę padėtį bei kitos draudimo sutartyje nustatytos informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Draudikas, pažeidęs šią pareigą, privalo atlyginti draudėjui, ap-draustam asmeniui ar naudos gavėjui dėl to padarytą turtinę ir neturtinę žalą.
- 7.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, kurią draudikas gavo vykdydamas draudimo veiklą, gali būti atskleista:
- 7.2.1. teismams, teisėsaugos, priežiūros ir kitoms institucijoms įstaty-mų nustatytais atvejais;
- 7.2.2. teismui arba priežiūros institucijai, nagrinėjantiems draudėjo (pareiškėjo) ir draudiko ginčus;
- 7.2.3. perdraudikams, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
- 7.2.4. draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams ir kitiems subjektams, teikiantiems draudikui paslaugas;
- 7.2.5. arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam draudėjo ir draudiko ginčą, draudėjo įgaliotajam atstovui ar tarpininkui;
- 7.2.6. gavus draudėjo sutikimą arba prašymą;
- 7.2.7. kitais draudiką įpareigojančiais teisės aktų nustatytais atvejais.
- 7.3. Draudimo sutarties ar kitų su konkrečiu atveju susijusių ša-lių asmens duomenų perdavimas šiame skyriuje nustatytas atvejais netaikomas konfidencialios informacijos ar duomenų, sudarančių asmens duomenų paslaptį, atskleidimu. Nustaty-tais atvejais draudikas pateikia tik tokias apimties informaciją, kuri yra būtina konkrečiam tikslui pasiekti.

8. Teisių ir pareigų perdidimas pagal draudimo sutartį

- 8.1. Draudikas turi teisę iš draudimo sutarties kylančias savo teises ir pareigas perleisti kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka. Apie ketinimą perleisti iš draudimo sutarties kylančias savo teises ir pareigas draudikas turi informuoti įstatymų nustatyta tvarka.
- 8.2. Draudėjas be rašytinio draudiko pritarimo neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį.

9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

- 9.1. Skundus dėl draudiko ar draudimo produktų platintojo veiklos galima pateikti ADB „Gjensidiede“ elektroniniu būdu, adresu info@gjensidiede.lt ir draudiko buveinės adresu Žalgirio g. 90, Vilnius.
- 9.2. Išsamį informaciją apie skundų pateikimo ir ginčų nagrinėjimo tvarką, įskaitant dėl draudimo produktų platintojo veiklos, skel-biama draudiko tinklalapyje www.gjensidiede.lt.
- 9.3. Ginčiai, kylančys iš draudimo sutarties, sprendžiami derybomis. Jei šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas teismini-ne tvarka Lietuvos banke, Totorių g. 4, LT-01103 Vilnius (daugiau informacijos www.lb.lt) arba kompetentingame Lietuvos Res-publikos teisme.
- 9.4. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje (individualiojoje draudimo sutartyje arba draudimo liudijime) šalys nesutarė kitaip.

10. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka

- 10.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis (taip pat ir apdraustasis ir naudos gavėjas) privalo perduoti kitai ša-liui, turi būti pateikiamas raštu.
- 10.2. Pranešimai, išsiųsti kitai šaliai paprastu ar elektroniniu paštu ar per kurjerį, draudimo sutartyje nurodytais adresais (elek-troninio pašto adresais), arba pateikti draudiko savitarnos svetainėje, laikomi tinkamai įteiktais.
- 10.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
- 10.3.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos – siunčiant elektroniniu paštu;
- 10.3.2. siunčiant paštu:
- a) paprastu laišku išsiųstas pranešimas laikomas įteiktu praė-jus protingam terminui po jo išsiuntimo;
- b) registruotu laišku išsiųsto pranešimo gavimo diena, nurody-ta oficialiame pašto įstaigos spaude;
- c) per kurjerį siunčiamo pranešimo diena laikoma jo įteikimo diena.
- 10.3.3. kita darbo diena po pranešimo pateikimo dienos – teikiant per draudiko savitarnos svetainę.;
- 10.4. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie pa-sikeitusį adresą ar kitus kontaktinius duomenis per 15 dienų nuo šių duomenų pasikeitimo.

11. Asmens duomenų apsauga

- 11.1. Draudikas vykdydamas draudimo sutartį, veikia kaip duomenų valdytojas ir tvarko asmens duomenis, vadovaudamasis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR), Lietuvos Respubli-kos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą, reikalavimus.

- 11.2. Draudikas asmens duomenis tvarko tik iš anksto nustatytais tikslais tam, kad galėtų sudaryti ir vykdyti draudimo sutartį ir atlikti su ja susijusius veiksmus: identifikuoti draudimo sutarties šali, gauti informaciją apie draudžiamą turtą, įvertinti ir valdyti draudimo riziką, pateikti draudimo pasiūlymą ir parengti draudimo sutartį, apskaičiuoti žalos dydį, vykdyti draudžiamųjų įvykių administravimą, draudimo įmokų ir išmokų operacijų administravimą (įskaitant sąskaitų siuntimą ir skolų išieškojimą), susisiekti su draudėju dėl sutarties vykdymo ar siekiant priminti apie besibaigiančią draudimo sutartį.
- 11.3. Draudikas, vadovaudamasis jam taikomais teisės aktais, turi teisę tvarkyti ne tik draudėjo, bet ir kitų šalių, kurios yra susijusios su draudimo sutartimi, asmens duomenis. Priklausomai nuo draudimo produkto specifikos ir konkrečios situacijos, draudikas tvarko naudos gavėjų, apdraustųjų, mokėtojų ir kitų asmenų, susijusių su draudimo sutarties vykdymu, asmens duomenis.
- 11.4. Draudikas, kaip duomenų valdytojas, turi teisę pasitelkti duomenų tvarkytojus, kurie teikdami paslaugas tvarko asmens duomenis draudiko vardu.
- 11.5. Draudikas tvarko asmens duomenis tik tais atvejais, kai: duomenų tvarkymas yra būtinas siekiant sudaryti ir (arba) vykdyti jau sudarytą draudimo sutartį; draudikas turi tvarkyti asmens duomenis todėl, kad jį tai daryti įpareigoja teisės aktai; yra duotas sutikimas dėl asmens duomenų tvarkymo; duomenis tvarkyti reikia dėl teisėtų draudiko ar trečiosios šalies interesų.
- 11.6. Asmenys, kurių asmens duomenis tvarko draudikas (toliau - Duomenų subjektai), turi šias teises: susipažinti su draudiko tvarkomais asmens duomenimis; reikalauti ištaisyti neteisingus arba netikslūs savo asmens duomenis; ištrinti neteisėtai tvarkomus asmens duomenis; reikalauti, kad draudikas apribotų asmens duomenų tvarkymą; reikalauti, kad draudikas perkeltų tvarkomus asmens duomenis; nesutikti, kad būtų tvarkomi asmens duomenys; bet kada atšaukti duotus sutikimus dėl tiesioginės rinkodaros; paduoti skundą priežiūros institucijai.
- 11.7. Draudikas išnagrinėja Duomenų subjekto prašymą ir pateikia atsakymą per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos. Šis laikotarpis prireikus gali būti pratęstas dar dviem mėnesiais, atsižvelgiant į prašymų sudėtingumą ir skaičių.
- 11.8. Draudikas yra paskyręs duomenų apsaugos pareigūną, kurio kontaktinis elektroninio pošto adresas yra dpo@gjensidige.lt.
- 11.9. Išsami informacija apie draudiko vykdomą asmens duomenų tvarkymą, duomenų subjekto teisių įgyvendinimo tvarką skelbiama draudiko interneto svetainėje www.gjensidige.lt esančiuose Asmens duomenų tvarkymo principuose.

II. Mobiliosios technikos draudimo sąlygos

PATVIRTINTA:

ADB „Gjensidige“

Valdybos 2016 m. vasario 18 d. nutarimu.

Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.

1. Papildomos sąvokos

- 1.1. **Mobilioji technika** – kurios nors veiklos srities mobiliosios mašinos, mobilūs mechanizmai ar jų įtaisai, įrankiai.
- 1.2. **Saugoma teritorija** – aptverta (uždara), tamsiu paros metu apšviesta teritorija su kontroliuojamu transporto priemonių įvažiavimu ir išvažiavimu bei fiziniu asmenų įėjimu ir išėjimu, kurioje esantis draudimo objektas įmonės personalo ar apsaugos darbuotojų saugomas visą parą.
- 1.3. **Saugumo reikalavimai** – pareiga laikytis reikalavimų, išvardytų draudimo sutartyje, nustatytų teisės aktų ar kitaip nurodytų raštu, skirtų apsaugoti nuo žalos ar sumažinti galimybę žalai atsirasti.
- 1.4. **Subrogacija** – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (atgėžtinio reikalavimo teisė).
- 1.5. **Su draudėju susiję asmenys** – draudėjo darbuotojai ir asmenys, dirbantys darbo sutarties pagrindu, draudėjo valdybos nariai; teisėti draudimo objekto valdytojai.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Draudimo objektas yra turiniai interesai, atsiradę dėl draudimo sutartimi draudžiamos mobiliosios technikos (toliau tekste - turtas) sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl draudimo sutartyje nustatytų draudžiamųjų įvykių.
- 2.2. Draudimo sutartyje gali būti draudžiamas turtas, kuris:
- 2.2.1. priklauso draudėjui;
- 2.2.2. draudėjo gautas išsimokėtinai arba išperkamosios nuomos būdu;
- 2.2.3. išnuomotas pagal turto nuomos sutartį;
- 2.2.4. rašytinės sutarties pagrindu gautas iš kitų subjektų parduoti, saugoti, panaudoti ar kitais draudimo liudijime nurodytais pagrindais; jeigu jo nėra apdraudęs savininkas.
- 2.3. Draudimo objektu gali būti:
- 2.3.1. statybinės mašinos ir jų įrenginiai;
- 2.3.2. žemės ūkio technika;
- 2.3.3. miško bei specialiosios paskirties arba kitiems darbams naudojama mobilioji technika;
- 2.3.4. mobiliosios technikos papildomi įrenginiai, reikmenys ir atsarginės dalys (t.y. mobiliosios įrenginių dalys, kurios su pagrindiniu įrenginiu nėra neatskiriama visuma) yra apdrausti tik tuomet, kai kiekvienas iš jų atskirai su savo draudimo sumomis nurodyti apdrausto turto sąraše;
- 2.3.5. kartu su mobiliąja technika draudžiamos duomenų laikmenos (skaitmeninio mašinų informacijos kaupikliai), jeigu jos negali būti keičiamos (pvz., įvairių rūšių plokštelės), duomenys (mašinų priimama informacija), jeigu jie būtini pagrindinei apdraustojo daikto funkcijai (įmonių sistemos programiniai duomenys ar jiems priylgstantys duomenys); kitos duomenų laikmenos ir duomenys apdraudžiami tik tada, jeigu dėl to yra atskirai sutarta;
- 2.3.6. papildomos išlaidos už papildomą darbą, darbą išieginčių ir švenčių dienomis, skubų krovinių pakrovimą ir pervedimą, ypatingais atvejais – už krovinių pervedimą lėktuvais; šios išlaidos susijusios su nuostoliu, susidariusių dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimu. Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu pasirinkta papildoma sąlyga „A“;

- 2.3.7. papildomos išlaidos grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamąjį įvykių. Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu pasirinkta papildoma sąlyga „B“;
- 2.3.8. draudimo sutartyje gali būti nurodomi ir kitokie turto draudimo objektai;
- 2.3.9. draudžiamas tik tas turtas, kuris nurodytas draudimo sutartyje ar draudimo liudijime.
- 2.4. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, papildomai suteikiama draudimo apsauga:
- 2.4.1. draudžiamąjį įvykių vietas sutvarkymo išlaidos (draudžiama pirmos rizikos draudimu): maksimali draudimo išmoka pagal šį išplėtimą vienam įvykiui ir visam draudimo šarmos galiojimo laikotarpiui – 10 % nuo nuostolio sumos, bet ne daugiau kaip 3.000 EUR. Draudžiamąjį įvykių vietas sutvarkymo išlaidos, skirtos draudžiamąjį įvykių vietai sutvarkyti ir išvalyti (t.y. sukrauti turtą toje pačioje draudėjo draudimo vietoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.);
- 2.4.2. apdraustam turtui, kuris buvo laikinai perkeltas iš draudimo vietas, jei tai buvo būtina dėl įvykusio ar realiai grėsusio draudžiamąjį įvykių. Draudėjo pareiga saugoti turtą išlieka ir minėto perkėlimo atveju.
- 2.5. Jeigu nėra nustatyta kitaip draudimo sutartyje, nėra apdraudžiama ir draudimo objektu nelaikoma:
- 2.5.1. transporto priemonės, kurios pritaikytos tik kroviniams ar žmonėms vežti;
- 2.5.2. vandens ir oro transporto priemonės (pvz., orlaiviai, laivai, valtytys);
- 2.5.3. eksploatacinės ir pagalbines medžiagos (pvz., degalai, chemikalai, filtravimo medžiagos, tepalai, aušinimo skysčiai ir valymo priemonės);
- 2.5.4. kitos dalys, kurios per įrenginio eksploatacinį laikotarpį paprastai daug kartų keičiamos (pvz., formos, matricos, šampai, sietai, žarnos, filtrinės medžiagos, gumos, tekstilės bei dirbtiniai medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, trupintuvų kūjai ir plokštės).
- 2.6. Susitarus dėl kurio nors iš objektų, išvardintų šių taisyklių II dalies 2.5. punkte, draudimo, šis faktas turi būti nurodytas draudimo liudijimo papildomose sąlygose ar kitur draudimo sutartyje. Savaiminis tokių objektų vertės įtraukimas į draudimo sumą, dėl to nesusitarus papildomai ir to neįvardijus draudimo liudijime, nesudaro pagrindo laikyti šiuos objektus apdraustais.

3. Draudimo vieta

- 3.1. Draudimo apsauga galioja tik draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Kaip draudimo vieta gali būti nurodyti adresai, žemės sklypai, teritorijos.
- 3.2. Draudimo apsauga galioja ir kitoje draudimo vietoje, nei nurodyta draudimo sutartyje, tik tuo atveju, kai draudimo objektas buvo perkeltas iš draudimo vietas dėl atsitikusio ar realiai grėsusio draudžiamąjį įvykių ir toje draudimo vietoje, į kurią jis buvo perkeltas, buvo sunaikintas, sugadintas ar dinga. Tačiau draudimo apsauga galioja tik tuo atveju, jeigu dėl turto perkėlimo nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatyti šių taisyklių II dalies 9. punkte). Jeigu dėl turto perkėlimo padidėja draudimo rizika, draudėjo pareigos nustatytos šių taisyklių II dalies 8.3.5. punkte. Tokiu atveju draudėjui išlieka pareiga rūpintis turto saugumu.

4. Draudimo vertė

- 4.1. Draudimo vertė – vertė, kuria remiantis apskaičiuojamas nuostolis ir mokama draudimo išmoka.
- 4.2. Nustatomi du draudimo vertės tipai.
- 4.2.1. **Nauja vertė** – tai išlaidos, reikalingos tokios pat paskirties, rūšies, tipo, kokybės, galingumo ir kitų parametru naujam turtui įsigyti ar pagaminti, įskaitant transportavimo, montavimo ir kitas būtinas išlaidas. Tais atvejais, kai tokių pačių parametru turtas jau nebegaminamas, jei jo neįmanoma įsigyti dėl kitokių priežasčių ar įsigijimo išlaidos būtų neproporcingai aukštos, nauja vertė laikomos išlaidos, būtinios turtui, pagal parametrus kiek įmanoma panašesniams į draudžiamą turtą, įsigyti, pagaminti, įskaitant transportavimo ar montavimo išlaidas ir kitus būtinus kaštus, atskaičiuavus kokybės pagerinimo vertę.
- 4.2.2. **Rinkos vertė** – tai pinigų suma, už kurią galima būtų įsigyti tos pačios paskirties, amžiaus, analogiškų parametru ir techninių charakteristikų naudotą turtą. Rinkos vertė gali būti įvertinama atsižvelgiant į turto būklę, ridą ir į kitus rinkos vertei įtaką darančius faktorius.
- 4.3. Turtas, draudimo sutarties sudarymo dieną ne senesnis nei 5 metų, yra draudžiamas nauja vertė. Kai turtas sutarties sudarymo dieną yra 5 metų ir senesnis, jis draudžiamas rinkos vertė, jeigu draudimo sutartyje nenurodyta kitaip dėl naujos, rinkos vertės taikymo, išskyrus atvejus, nurodytus šių taisyklių II dalies 4.4. punkte.
- 4.4. Jei tarp turto, apdrausto nauja vertė, yra stipriai nudėvėto turto (turto, kuris nusidėvėjęs 60% ir daugiau), draudimo nuostolio dydis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka už tokį turtą mokama remiantis rinkos vertė, išskyrus atvejus kai: šalys draudimo sutartyje nustato kitąją būdą atskirti naują, rinkos vertė draudžiamą turtą;
- 4.4.1. draudimo sutartyje nustatoma, kad ši sąlyga netaikoma.
- 4.4.2. Draudėjas yra atsakingas už draudžiamą objekto draudimo vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei. Draudėjas turi atsižvelgti į galimą turto vertės padidėjimą draudimo laikotarpiu. Jeigu draudimo sutartis yra tęstinė ar ilgalaikė, keičiantis turto vertėms dėl kainų augimo arba nusidėvėjimo, prievolė peržiūrėti draudimo sumą, kad būtų išvengta nevisiško draudimo ar draudimo padidinta vertė, tenka draudėjui.
- 4.5.

5. Draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Draudimas padidinta vertė. Dvigubas draudimas. Išskaita

- 5.1. Turtas yra apdraudžiamas sutarta draudimo suma, nurodyta draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje kiekvienai objektų grupei arba kiekvienam objektui atskirai.
- 5.2. Draudimo išmoka nesumažina draudimo sumos, nustatytos draudimo liudijime, jeigu apdraustas turtas atstatomas (draudėjas įsigyja, pastato, pagamina, suremontuoja per draudžiamąjį įvykį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą).

- 5.3. Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma mažesnė už draudžiamą turto draudimo vertę įvykio dieną, taikoma nevisiško draudimo sąlyga: draudikas privalo atlyginti draudėjui (apdraustajam, naudos gavėjui) nuostolių dalį, lygią proporcijai tarp draudimo sumos ir draudimo vertės, išskyrus, jei sutartyje nustatyta, kad draudžiama pirmosios rizikos draudimu.
- 5.4. Draudžiant pirmosios rizikos draudimu, draudimo išmoka mokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į tai, kad draudimo suma mažesnė už draudimo vertę.
- 5.5. Draudžiant pirmąją riziką, nevisiškas draudimas galioja tuomet, kai draudimo vertė, nurodyta prašyme draudimo sutarčiai sudaryti ar kituose dokumentuose, draudėjo ar jo atstovo pateiktuose iki sudarant draudimo sutartį, yra mažesnė už draudimo vertę įvykio dieną.
- 5.6. Tais atvejais, kai apdraustojo turto draudimo vertė draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu padidėja iki 10%, palyginti su draudimo verte sudarant draudimo sutartį, nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma, tačiau draudimo išmoka tokiu atveju negali būti didesnė nei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma.
- 5.7. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (toliau tekste – draudimas padidinta vertė), draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.
- 5.8. Jeigu draudimo įmokos mokamos periodiškai ir nustatoma, kad draudžiama padidinta suma, o draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.
- 5.9. Jei draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias draudimo sutartis (toliau tekste – dvigubas draudimas), tuomet kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra išmokų suma negali viršyti nuostolių sumos.
- 5.10. Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų veiksmų, yra nustatyti kaltininkai bei įstatymu nustatyta tvarka įrodyta jų kaltė, draudikas moka draudimo išmoką neišskaičiuodamas besąlyginės išskaitos.
- 5.11. Jei kelios turto grupės (nurodytos šių taisyklių II dalies 2.3. punkte), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos vieno draudimo sutartimi, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamąjį įvykių, taikoma tik viena, didžiausia, konkrečiam draudžiamajam įvykiui draudimo liudijime ar draudimo sutartyje nurodyta išskaita.

6. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

- 6.1. Draudimo apsauga galioja tų įvykių atvejais, kurie numatyti draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje. Be žemiau minimų, gali būti taikomi ir kitokie draudžiamieji įvykiai, kurie nustatomi papildomose sąlygose, nurodyti draudimo liudijime ar individualiai aptarti draudimo sutartyje.
- 6.2. Už šių taisyklių II dalies 2.3.5. punkte apdraustas nurodytus objektus atlyginama tik tuo atveju, jeigu duomenų praradimo ar pasikėtimio nuostoliai atsiranda dėl apdraustos duomenų kaupiklio, kuriame buvo sukaupti šie duomenys, rizikos.
- 6.3. Už žalą, padarytą apdraustos mobiliosios technikos elektroninėms dalims, draudimo išmoka mokama tik tuomet, kai galima įrodyti, jog apdrausta rizika pakeičiamą vieneta (remonto atveju įprastos vieneto pakeitimas) ar bendrą visą apdraustą daiktą veikė iš išorės.
- 6.4. **Ugnis**
- 6.4.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal ugnies riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamąjio turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
- a) gaisro, dūmų, suodžių – ugnies, kilusios ne šiam tikslui skirtame židinyje, taip pat dūmų, suodžių, išsiveržusių iš gaisro vietas bei skysčių ištekėjimo iš šprinklerinės sistemos, jai suveikus dėl gaisro; taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą ar dėl greta vykusio gaisro;
- b) žaibo trenkimo – tiesioginė žaibo iškrova į apdraustąjį turtą; atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams, stulpams, pastatams ir pan.;
- c) sprogimo – dūjų ar garų plėtimosi savybė pagrįsta staiga vykstančio jėgos pasireiškimu;
- d) valdomo (arba dėl gedimo, avarijos, klaidingų piloto veiksmų ir pan. tapusio nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių, krovinių užkrito ar atsitrenkimo.
- 6.4.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- a) netiesioginio žaibo poveikio, elektros įtampos svyravimo, trumpo jungimo apdraustame turte;
- b) subatmosferinio slėgio, sprogimo vidaus degimo varikliuose, garo katiluose, talpyklose, vamzdžiuose. Išskyrus atvejus, kai šie įvykiai sugadino ar sunaikino ir kitą apdraustą turtą;
- c) šilumos poveikio lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepat ir pan., išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kitą apdraustą turtą;
- d) sprogimo, kai talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose susidarė vakuumas ar sumažėjo slėgis. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitam apdraustam turtui yra atlyginami;
- e) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.5. **Vanduo**
- 6.5.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal vandens riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamąjio turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
- a) netikėto skysčio išsiliejimo ar garų išsiveržimo iš stacionarių pastato viduje esančių vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, garo vamzdinių, ventiliacijos ar oro kondicionavimo sistemų, lietaus nuotekų sistemų, sūkurių vonių ar baseinų vamzdinių ar vamzdžių, įrangos ir prietaisų, nuolat prijungtų prie minėtų sistemų.
- 6.5.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- a) lietaus ar tirpstančio sniego vandens, prasiskusio per stogo dangą ar išorinės pastato sienos, išorinių konstrukcijų jungtis, nesandarai uždarytus langus, duris,

- angas, kurių neturėtų būti pastato išorinėse sienose, stoge;
- b) vandens išsiliejimo iš vamzdynų, kurie buvo pažeisti juose užšalus vandeniui dėl netinkamo šildymo, arba žalos pastatams, kurie nėra eksploatuojami;
- c) skysčio išsiliejimo iš sprinklerinės sistemos, jeigu tai įvyksta jų įrengiant;
- d) audros, liūties, potvynio, krušos ar sniego slėgio. Tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta gamtinių jėgų rizika pagal šių taisyklių II dalies 6.7. punktą;
- e) grūntinio ar drenažo sistemos vandens poveikio;
- f) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.6. Vagystė**
- 6.6.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal vagystės riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
- a) be draudėjo ar apdraustojo žinios įsilaužus į užrakinatą patalpą arba saugomą teritoriją, t.y. sugadinus jų konstrukcijas (sienas, stogą, langus duris, tvorą, vartus ir pan.) arba užraktus;
- b) panaudojus raktą, anksčiau įgytą per apiplėšimą arba įsilaužus, kaip numatyta prieš tai a) dalyje, su sąlyga, kad apie rakto vagystės faktą yra pranešta policijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val., sužinojus apie rakto vagystę;
- c) patekus į patalpą arba saugomą aptvertą teritoriją iki jų uždarant ir pasislėpus joje, jeigu yra pėdsakų, įrodančių šį faktą;
- d) apiplėšimo - panaudojant fizinę ar psichologinę prievartą arba kai atimamas turmas esant bejėgiškoms būklėms.
- 6.6.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- a) pasisavinimo ar vagystės, jeigu įvykio aplinkybių neįmanoma nustatyti (nėra įsilaizymo žymių ir nenustatytas plėšimo faktas) arba dingimas yra nustatomas tik per inventORIZACIJĄ;
- b) paprastos vagystės, kuri vykdoma neįsilaužus į patalpą ar teritoriją;
- c) to, kai į pastatą, patalpą ar saugomą aptvertą teritoriją patenkama panaudojus pavogtą raktą, apie kurio vagystės faktą per 24 val. nuo sužinojimo nebuvo pranešta policijai bei draudikui;
- d) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.7. Gamtinės jėgos**
- 6.7.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal gamtinių jėgų riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
- a) audros - stipraus vėjo, maksimalių vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 metrų per sekundę;
- jeigu draudimo vietoje vėjo, vėjo gūsių greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais arba faktais, kad vėjos draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobilajai technikai ar kitiems panašioms tokio paties atsparumo daiktams;
- draudžiamas tiek tiesioginis turto sugadinimas, sunaikinimas, praradimas dėl audros, tiek atlyginama žala dėl audros, ant draudžiamo turto užvirtus medžiams, stulpams, pastatams, jų dalims ir pan.;
- taip pat atlyginami liūties, krušos, sniego slėgio sukelti nuostoliai;
- b) krušos - ledo gabaliukų kritulių, būdingų šilajam metų laikui;
- kai draudimo vietoje negalima nustatyti krušos kiekinių parametų, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje kruša padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobilajai technikai ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- c) potvynio - sausumos plotų užliejimo dėl neįprasto, staigaus ir nenumatyto upių, ežerų, kanalų ir kitų paviršinių vandens telkinių lygio pakilimo;
- atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado per potvynį ant apdrausto turto užvirtus medžiams, pastatams, jų dalims ir pan.;
- d) liūties - itin smarkaus lietaus, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 15 mm ir daugiau kritulių;
- kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametų, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje liūtis padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobilajai technikai ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- e) sniego slėgio - kai per 24 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 20 cm ar daugiau kritulių sniego pavaldai, kai sniegas dėl savo svorio sulaužo apdraustą objektą;
- kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametų, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje sniegas padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- f) grūnto suslūgimo - natūralaus žemės grūnto suslūgimo ar sumažėjimo dėl karštinio reiškinio, grūnto nušalimo. Nušalimo laikoma gamtinio jėgų sukelta savaiminė, staigi ir nenumatyta grūnto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grūnto svorio jėgai.
- 6.7.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo:
- a) pylimų ar dambų;
- b) turto, esančio lauke, stoginėse, atviruose priestatuose, išskyrus atvejus, kai turmas yra pritaikytas eksploatuoti lauko sąlygomis, stoginėse, atviruose priestatuose;
- c) apdraustojo turto dėl vandens, sniego, purvo patekimo į patalpų vidų per angas išoriniuose, atitvariniuose pastato elementuose (stoge, išorinėse sienose, languose, duryse) dėl jų defektų ar nusidėvėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūties, krušos, sniego slėgio ar kitų draudžiamųjų įvykių;
- d) dėl sniego, purvo, vandens ar jų nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandarai ar nevisiškai uždarytas angas, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamųjų įvykių;
- e) tose vietovėse, kur, pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis, potvynis būna ne rečiau nei vienką kartą per 7 metus. Toks įvykis negali būti laikomas staigiu ir netikėtu;
- f) požeminio vandens lygio pasikeitimui;
- g) pamatų poslinkių, sienų skilimų, šlaito erozija - grūntinio vandens, šlaito paviršiumi tekančio vandens ar stovinčių vandenų ardomoju darbu, išskyrus atvejus, kai tai yra tiesioginis draudžiamojo įvykio padarinys;
- h) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.8. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla**
- 6.8.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal piktavališką trečiųjų asmenų veiklos riziką yra staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl tyčinio pavienių trečiųjų asmenų piktavališkų veiksmų.
- 6.8.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:
- a) sudaužius ar subraižius stiklus, tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta stiklo dužio rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.9. punkte;
- b) dėl žalos, padarytos atsitrenkus transporto priemonėi, tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta avarijos rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.10. punkte;
- c) dėl vagystės, dingimo, pasisavinimo, neteisėto užvaldymo, tačiau vagystės nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta vagystės rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.6. punkte;
- d) dėl apdrausto turto paviršiaus apipaišymų ar apibraižymų;
- e) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.9. Stiklo dužis**
- 6.9.1. Apdrausto turto vidaus ar išorinių stiklinių elementų (taip pat pagamintų iš stiklo pakaitalių: polikarbonatų, akrilinio stiklo ir pan.) ar jų tvirtinimo elementų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas laikomas draudžiamuoju įvykiu dėl bet kokių įvykių, staiga ir netikėtai atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.
- 6.9.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:
- a) dėl statybos, rekonstrukcijos, remonto, montavimo darbų, išskyrus, kai tai nėra tiesioginė nuostolio priežastis;
- b) transportuojant;
- c) dėl darbų, susijusių su stiklo apdirbimu: pjautymu, dažymu, poliravimu, tamsinimu ir pan.;
- d) dėl sugadinimų ar įskilimų, kurie buvo iki draudimo sutarties sudarymo;
- e) dėl paviršiaus apipaišymų ar apibraižymų;
- f) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.10. Avarija**
- 6.10.1. Draudžiamuoju įvykiu yra staigus ir netikėtas įvykis, per kurį dalyvaujant kiti draudėjai nepriklausančiai judančiai ar nejudančiai transporto priemonėi, sugadinamas ar sunaikinamas turmas.
- 6.10.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo:
- a) dėl mobiliosios technikos susidūrimo su nevaldomais judančiais objektais, įvažiuo į duobę, griovį, nuvažiuo/nuvirto nuo kelio, atsitrenkimo į medį ir pan.;
- b) dėl mobiliosios technikos padangų sugadinimo įvažiuo į duobę, užvažiuo ant klities, kelkraščių, pašalinio daikto ir t.t.
- b) dėl mobiliosios technikos eksploatavimo, nors jį buvo draudžiama eksploatuoti;
- c) dėl nuostolių, kurie kilo dėl klaidų tvirtinant transportuojamą mobiliąją techniką vežančioje juos transporto priemonėje;
- d) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.11. Bendri nedraudžiamieji įvykiai.**
- 6.11.1. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo dėl:
- a) karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokaute;
- b) teroristinio akto; teroristinio akto, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, ar prievartos panaudojimas arba grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei arba įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį;
- c) branduolinių reakcijų, pvz., branduolio dalijimosi, branduolio sintezės ir radioaktyvūs skilimas, jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos periodu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar reakcijų naudojant įprastiesiems gamybinims, medicinos ar mokslo tikslams, nesusijusiems su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
- d) turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- e) radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- f) neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirinkimų pakeičiant ar papildant duomenis draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje. Duomenų apdorojimo sistema - kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visišškai ar iš dalies priklauso nuo integrocheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių);
- g) žemės drebėjimo ar bet kokių seisminio aktyvumo pasireiškimo;
- h) neišvengiamų natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, grybelio, išgaravimo, svorio netekimo, natūralaus nusidėvėjimo, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.);

- i) augalų, vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų, mikroorganizmų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui;
- j) sprogtamojo įtaiso sprogiomo, draudėjui ar jo pavedimu veikiančiam asmeniui naudojant į jį gamybos procese (vykdat kasbybos, statybos, remonto, griovimo, išmontavimo ir pan. darbus);
- k) grūnto tyrimo klaidų, klaidų projektuojant, statant, montuojant, remontuojant, renuovojant draudžiamąjį turtą(atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
- l) sukčiavimo, t.y. apdraustojo turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu, bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės);
- m) įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdančiai įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turtą ar jo dalį pagamino pats, jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
- n) pametimo, dingimo, trūkumų;
- o) akivaizdžiai brokuotų, nekokybiškų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo; turto projekcinio apkrūvio sąmoningo viršijimo;
- p) natūralaus apdrausta draudimo objekto sėdimo, plėtimosi, skilimo;
- q) elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybai (veikiai) reikalingų elementų tiekimo nutrūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamojo įvykio;
- r) draudėjo, naudos gavėjo, apdraustojo tyčios;
- s) vidinių mechaninių arba vidinių elektrinių sutrikimų (įskaitant trumpą jungimą, virštampius), aušinimo ar kito skysčio užšalimo, prastos kokybės ar nepakankamo kiekio kuro arba tepalinės alyvos, nekokybiškai atliktų remonto darbų, netinkamo eksploatavimo; išskyrus atvejus, kai toks nuostolis įvyksta dėl avarijos, kai matomi išoriniai apgadainimai;
- t) gedimų, lūžimų, skilimų, kurie atsirado ne kelių eismo įvykio (avarijos) metu ar nesusidūrus su judančiu/nejudančiu, valdomu/nevaldomu objektu;
- u) apdrausto objekto naudojimo ne pagal tiesioginę paskirtį;
- v) draudėjo ar jo atstovo vairavimo esant neblaiviam, apsvaigus nuo vaistų, narkotinių ar kitų svaiginamųjų medžiagų, taip pat alkoholio, narkotinių ar kitų svaiginamųjų medžiagų vartojimo po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo arba vangiant neblaivumo ar apsvaigimo patikrinimo;
- w) apdrausto objekto vairavimo, darbo ar kitokio valdymo asmens, kuris neturi teisės tai daryti (pvz., neturinčių atitinkamo pažymėjimo, leidimo, licenzijos, teisų ar pan.);
- x) eksploatuojamo turto hidrotechninėse statybose, vandeningose vietovėse (pelkėse, raistuose, durpynuose, potvynio zonoje, upių deltoje) ar ant plaukiojančių aikštelių;
- y) turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo pervažant vandens ar oro transporto priemonėmis, sąlyga netaikoma, kai turmas gabenamas keltu, išskyrus išvažiuojam ir įvažiuojam į keltą save eiga;
- z) turto eksploatavimo tuomet, kai jis yra techniškai netvarkingas ar jam buvo būtinas remontas, jeigu tai yra tiesioginė turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo priežastis;
- aa) draudimo objekto, kuris įvykio dieną buvo senesnis nei 10 metų ir buvo patvirtinti nuostoliai dėl ugnies, gaisro, sprogiimo, jei tai kilo pačiame apdraustame turte dėl trinties, gedimo ar jam veikiant sukeltos kibirkšties;
- bb) nuostoliai neatlyginami jei sugadinamas ar sunaikinamas tik padangos neapgodinant kitų apdrausto objekto dalių;
- cc) bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, draudimo Taisyklėse ar draudimo sutartyje nenustatytų kaip draudžiamieji įvykiai.
- 6.11.2. Draudėjas ir draudikas gali susitarti ir draudimo sutartyje išvardinti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardintų draudimo rizikų.

7. Iksitartinės šalių teisės ir pareigos. Draudimo įmokos nustatymas

- 7.1. Papildomai prie šių taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų dalyje aprašytų iksitartinį draudimo sutarties šalių teisių, pareigų, draudžiant turtą, taip pat galioja šios teisės ir pareigos:
- 7.1.1. draudėjo pareiga pateikti draudikui norimų drausti objektų draudimo sumas ir nurodyti pageidaujamą draudimo vertės tipą;
- 7.1.2. kitos iksitartinės draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos - kaip nustatyta šių taisyklių I dalies. Bendrosiose draudimo sąlygose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.
- 7.2. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi šalių susitarimu.

8. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- 8.1. Papildomai prie šių taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų dalyje aprašytų draudėjo ir draudiko teisių ir pareigų, draudžiant turtą, galioja papildomos teisės iš pareigos. Draudiko teisės.
- 8.2. Iš anksto su draudėju suderintu laiku draudikas turi teisę apžiūrėti draudžiamąjį objektą, patikrinti draudėjo įsipareigojimą pagal draudimo sutartį vykdydamą, prieigaisrines, turto apsaugos sistemų techninę būklę. Jeigu, draudikui apžiūrint apdraustus objektus, bus nustatyta, kad draudėjas nesilaiko draudiko nurodymų, draudimo sutartyje nustatytų saugumo priemonių, prieigaisrines apsaugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, darbo saugos reikalavimų, draudikas turi teisę, pranešdamas draudėjui apie tai raštu, nurodyti protinęgą terminą, per kurį nustatyti trūkumai turi būti pašalinti. Jei per šį laiką trūkumai nepašalinami, tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas ir draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį kaip nustatyta šių taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų 3.5. punkte.
- 8.2.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas gali patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant - atlyginti pa-

- tirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.3. punkte.
- 8.2.3. Įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra draudimo padidinta vertė, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.7. punkte.
- 8.2.4. Įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra dvigubo draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.9. punkte.
- 8.3. Draudėjo pareigos.
- 8.3.1. Draudėjas privalo sudaryti draudikui sąlygas apžiūrėti draudžiamą objektus, patikrinti draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą, prieigaisrines, turto apsaugos sistemų techninę būklę, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 8.2.1. punkte, bei pašalinti trūkumus, jei tokie būtų nustatyti. Kai apdraustas turtas laikomas pastatuose, draudėjas privalo rūpintis, kad šių pastatų atitvarinės konstrukcijos, vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos vamzdynai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkinga:
- a) rūpintis, kad pastatų stogo dangą būtų tvarkinga;
- b) sugedus elektros instaliacijos įrengimams, nedelsiant juos suremontuoti;
- c) nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo, objektų prieigaisrines būklės pagerinimo;
- d) rūpintis, kad visi užraktai, spynos, signalizacijos sistemos ir prietaisai būtų visą laiką tvarkingi ir veikintys, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spynas, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti.
- 8.3.3. Laikytis visų esamų ir draudimo sutartyje papildomai sutartų objekto saugumo ar rizikos mažinimo priemonių; kontroliuoti, kad vykdoma veikla atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploatavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, prieigaisrines apsaugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, mobiliosios technikos ir pastatų, kuriuose laikoma ši technika, projektinis apkrovimas nebūtų viršytas. Draudžiamojai įvykio atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo:
- a) nedelsiant, atsižvelgiant į galimybes ir aplinkybes, imtis visų protingų priemonių užkirsti kelią žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti. Draudikas atlygina praradimus išlaidas, patirtas vykdant šį reikalavimą. Šios išlaidas įskaičiuojamos į nuostolio dydį, nepriklausomai, ar šios išlaidos davė ar nedavė norimą rezultatą;
- b) nedelsiant apie įvykį pranešti atitinkamoms institucijoms ar tarnyboms (pvz., policija, greitoji pagalba, prieigaisrinė tarnyba, avariinės tarnybos ir pan.);
- c) nedelsiant, nuo sužinojimo apie įvykį, pranešti draudikui apie įvykį (vėliausiai – per penkias darbo dienas), nurodant žinomą ar numanomą įvykio priežastį;
- d) saugoti sugadintą turtą ar jo liekanas iki atvykus draudikio atstovos bei sudaryti sąlygas turtą apžiūrėti, nebent draudikio atstovos nurodo, kad tai nėra būtina. Jei draudikio atstovos duoda nurodymus dėl turto, jo liekanų saugojimo, būtina nurodymus vykdyti. Išlaidos, patirtos vykdant nurodymus, įtraukiamos į nuostolių sumą;
- e) suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis (patikrinti turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kitus dokumentus);
- f) pateikti visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamą įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį. Draudiko reikalavimu draudėjas (naudos gavėjas) taip pat privalo pateikti dokumentus apie draudžiamą įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį, kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Preliminarus dokumentų sąrašas draudimo išmokai gauti:
- prašymus draudimo išmokai gauti, kur turi būti parašytas draudžiamasis įvykis ir nurodoma sąskaita, į kurią pervesti draudimo išmoką;
 - sunaikinto ar sugadinto turto sąrašas, kuriame nurodomas turto pavadinimas, įsigijimo metai, kaina, įsigijimo dokumentai;
 - sąmata, sąskaitos faktūros, mokėjimo pavedimai, pirkimo čekiai, patvirtinantys nuostolio dydį bei išlaidas turtui gelbėti;
 - jei turtas sunaikintas ar sugadintas dėl gaisro, būtinios dokumentų, gautų iš prieigaisrines tarnybos, kopijos;
 - jei turtas sunaikintas, sugadintas, ar prarastas dėl vagystės, apipilėsimu, neteisėtos trečiųjų asmenų veikos ar vandalizmo, būtini dokumentai iš policijos, patvirtinantys įvykį, objekto apsaugos sutartys, jei tokios buvo sudarytos.
- Draudikas turi teisę pareikalauti ir kitų dokumentų, kurie yra reikalingi įvykio aplinkybėms ir nuostolio dydžiui nustatyti;
- g) draudėjas privalo pateikti draudikui visus turimus dokumentus, įrodymus ir visą informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos, ir bendradarbiauti, kad draudikas tinkamai įgyvendintų jam perėjusį reikalavimo teisę;
- h) draudikui pareikalavus, suderinti (draudėjas ir su draudėju susiję asmenys, naudos gavėjas) su draudiko įmone ar organizacija, kuri vykdyd sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį bus mokama išmoka, projektavimo, remonto, gaminimo darbus arba suderinti projektavimo bei turto atstatymo darbų sąmatas. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo;
- i) jei išmokėjus išmoką:
- paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygos draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudikui raštu pareikalavus, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
 - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, būtina grąžinti gautą draudimo išmoką arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui;
 - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, bet apgadintas, būtina grąžinti permokėtą draudimo išmokos dalį draudikui, ir draudikas įsipareigoja padengti remonto išlaidas arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui.

- 8.3.5. Sužinojus apie padidėjusį draudimo riziką, būtina per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai yra numatyti šių taisyklių II dalies 9. punkte bei draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
- 8.3.6. Minėtas draudėjo pareigas taip pat gali atlikti draudėjo darbuotojas arba su juo susiję asmenys. Visi šių Taisyklių nurodymai, skirti draudėjui, yra privalomi ir draudėjo darbuotojams ar su juo susijusiems asmenims. Draudėjas laikomas atsaikingas už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigos, kylančios iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia draudėjo darbuotojai ar su juo susiję asmenys.
- 8.4. Draudiko pareigos.
- 8.4.1. Gavus pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, per penkias darbo dienas atvykti į įvykio vietą ar raštu pateikti instrukcijas dėl tolimesnio įvykio tyrimo veiksmų.
- 8.4.2. Nedelsiant paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi.

9. Draudimo rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi sutartyje numatytos aplinkybės

- 9.1. Rizikos padidėjimas ar atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės ir apie kuriuos draudėjas privalo nedelsiant informuoti draudiką:
- 9.1.1. draudimo vietos pakeitimas;
- 9.1.2. kai neveikia, nenaudojamos ar netaikomos turto apsaugos priemonės, prieš sudarant draudimo sutartį nurodytos draudikui kaip veikiančios, įrengtos, prieš sudarant draudimo sutartį; bet kokios kitos informacijos, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitaip pateiktos draudikui sudarant draudimo sutartį, pasikeitimas;
- 9.1.4. jei draudėjas sudaro draudimo sutartį su kitu draudiku dėl tos paties turto draudimo nuo apdraustos rizikos. Pranešime, draudikui turi būti nurodomas kitas draudikas, kita sutartimi draudžiamas turtas, draudimo sumos ir rizikos;
- 9.1.5. sąlygų, numatytų šių taisyklių II dalies 8.3. punkte, nesilaikymas.

10. Nuostolio dydžio apskaičiavimas

- 10.1. Turtas laikomas sugadintu, jei jį įmanoma ir ekonomiškai tikslinga suremontuoti. Turtas laikomas sunaikintu, jeigu jo remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turto remonto kaina viršija sugadinto turto naują atkuriamąją vertę. Turtas laikomas prarastu, jei po draudžiamąjo įvykio nėra išlikę turto liekanų.
- 10.2. Remonto išlaidomis nelaikomos išlaidos, kurios patirtos nesusijusios draudžiamajam įvykiui, t.y. išlaidos už turto priežiūrą, remontus ir pan.
- 10.3. Kas laikoma nuostoliu:
- 10.3.1. Kai turtas apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sugadintas, nuostoliu laikoma turto remonto kaina, bet ne daugiau turto naujos vertės nuostolio skaičiavimo dieną. Keičiant sugadintas detales naujomis, nusidėvėjimas neskačiuojamas.
- 10.3.2. Kai turtas, sutarties sudarymo dieną yra iki 2 metų, apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sunaikintas ar prarastas, nuostoliu laikoma analogiško naujo turto įsigijimo, pagaminimo kaina, įtraukiant projektavimo, montavimo, pristatymo, transportavimo ir su tuo susijusias išlaidas nuostolio skaičiavimo dieną.
- 10.3.3. Kai turtas, sutarties sudarymo dieną yra 2 metų ir senesnis, apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sunaikintas ar prarastas, nuostolis nustatomas vadovaujantis likutine verte, kuri apskaičiuojama iš naujos vertės atimant nusidėvėjimo procentą, kuris pateiktas taisyklių III dalies „Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos“ priede Nr. 2.
- 10.3.4. Kai turtas apdraustas rinkos verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sugadintas remonto, nuostolis už keičiamas naujas originalias mobiliojo įrenginio detales ir kitus reikmenis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tokios mobiliosios technikos nusidėvėjimą, kaip nurodyta pagal šių taisyklių III dalies „Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos“ priedą Nr. 1. Kai sugadintos ar sunaikintos mobiliosios technikos detalės keičiamos naujomis, tai tokie atvejai nusidėvėjimas neskačiuojamas. Turto remonto kaina negali viršyti turto rinkos vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį. .
- 10.3.5. Kai turtas apdraustas rinkos verte ir dėl draudžiamąjo įvykio sunaikintas ar prarastas – turto rinkos vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet neviršijant analogiško turto įsigijimo, pagaminimo ar pastatymo kainos nuostolio skaičiavimo dieną. Į nuostolio sumą įtraukiamos visos protingos ir ekonomiškai pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią nuostoliams ar juos sumažinti, turtui saugoti, bei kitos išlaidos, reikalingos draudžiamąjo įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti, visos išlaidos, patirtos vykdant draudikio nurodymus, teritorijos sutvarkymo išlaidos kaip apibrėžta šių taisyklių II dalies 2.4.1. punkte, taip pat išlaidos, atsirandančios dėl to, kad, siekiant dėl draudžiamąjo įvykio atkurti apdraustąjį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą reikia perkelti, pakeisti arba saugoti kitą apdraustą turtą (pvz., serviso darbuotojų atvykimo išlaidos, detalių siuntimo išlaidos, transportavimo po įvykio (išskyrus gelbėjimo darbų) išlaidos ir pan.).
- 10.4. Jei dalį žalos atlygino valdžios institucijos ar kiti asmenys, ši suma įnešama į nuostolius.
- 10.5. Jei turtas sunaikintas, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjo įvykio išlikusį turto vertę (liekanų vertę).
- 10.6. Turto remonto atveju nuostolio laikomos tik remonto išlaidos, būtinios sugadintam turtui atstatyti iki prieš pat įvykį buvusios būklės, tačiau ne daugiau nei to turto draudimo vertė ir draudimo suma, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 10.7. Stiklo dužio nuostoliu yra laikoma naujo tokio pat stiklo bei su juo tiesiogiai susietų objektų atkūrimo vertė, įskaitant darbų, susijusių su sudužusio stiklo pakeitimu, išlaidas, tačiau neviršijant konkretaus objekto draudimo sumos.
- 10.8. Papildomos išlaidos už viršvalandinį darbą, darbą išieginį ir švenčių dienomis, skubų kovinių pokrovimų ir pervažiavimų, išlaidas tvarkymo darbams ir atliekų pašalinimui, išlaidas grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamąjo įvykio apskaičiuojamos pagal realiai patirtus nuostolius, bet ne didesnes kaip pasirinktos draudimo sumos (pirmos rizikos draudimas).
- 10.9. Pridėtinės vertės mokeskis (PVM), sumokėtas už atliktus darbus, įsigytas medžiagas ar pan. išlaidas, įtraukiamas į

nuostolio sumą tik tada, kai jis yra įtrauktas į turto draudimo vertę ir draudimo sumą sudarant sutartį, ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto bei draudėjas pateikia pranešimą apie tai, nurodymas, kokiais įstatymais ar poįstatymiais aktais remiantis tai negali būti padaryta.

11. Ekspertų dalyvavimas

- 11.1. Kiekviena draudimo sutarties šalis gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir nuostolio dydį.
- 11.2. Jeigu draudimo sutarties šalys nesutaria kitaip, ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra draudiko arba draudėjo konkurentai, turi su jais verslo ryšius, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan.

12. Draudimo išmokos mokėjimas. Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai

- 12.1. Teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo (draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t. y. kuris patiria nuostolius.
- 12.2. Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama pagal patirtą nuostolio dydį, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą, draudimą padidinta verte. Iš tokiu būdu apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama sutartyje ar Taisyklėse numatyta išskaitos suma. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka už apdraustą turtą neviršija to turto draudimo sumos, išskaičiuojamos išskaitą.
- 12.3. Pirmiausia yra išmokama draudimo išmoka, apskaičiuota remiantis rinkos verte.
- 12.4. Turtui, apdraustam nauja verte, skirtumas tarp paskaičiuotos išmokos sumos ir sumos, išmokėtos remiantis rinkos verte, yra mokamas, jeigu per dvejus metus:
- suremontuojamas arba įsigijamas tos pačios rūšies, paskirties ir charakteristikų turtas;
 - draudikui raštu pritarus, įsigijamas kitos rūšies ar kokybės turtas vietoj sugadinto ar sunaikinto. Teisę į skirtumą turi tik draudėjas arba naudos gavėjas. Perduoti šios teisės kitiems asmenims negalima.
- 12.5. Jeigu sugadinto ar sunaikinto turto atstatymas užsitęsia daugiau nei dvejus metus dėl oficialių institucijų veiksmų, šis laikotarpis yra pridėdamas prie šių taisyklių II dalies 12.4. punkte nurodyto dviejų metų laikotarpio.
- 12.6. Draudimo sutarties pasibaigia prieš galiojimo terminą, jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje.
- 12.7. Draudimo išmoka yra išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjo įvykio faktai, aplinkybės, pasekmes ir draudimo išmokos dydžius.
- 12.8. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą, jei prieš draudėją, su draudėju susijusių asmenų ar naudos gavėjų yra pareikštas civilinis ieškinys, pradėtas ikiteisminis tyrimas ar prasidėjęs teisminis nagrinėjimas. Išmokėjimas atidedamas iki proceso pabaigos, jeigu sprendimas procese turi reikšmę nustatant, ar įvykis yra draudžiamasis, nustatant nuostolio dydį bei kitais draudimo sutartyje ar įstatymais numatytais atvejais.
- 12.9. Draudimo išmoka yra mokama į raštu nurodytą draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą arba, draudiko pasirinkimu, mokama tiesiogiai statybos, remonto ar kitoms įmonėms bei organizacijoms už sunaikinto, sugadinto turto atstatymą, remontą, turto gelbėjimą, nuostolių mažinimą, įvykio tyrimą ir pan.
- 12.10. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti žemiau išvardintais atvejais:
- 12.10.1. Jeigu draudėjas nepranešė draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai.
- 12.10.2. Jeigu draudėjas nevykdė draudiko duotų ir draudimo liudijime nustatytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo.
- 12.10.3. Jeigu draudėjas ar su draudėju susiję asmenys dėl savo kaltės neįvykdė ar netinkamai vykdė šių taisyklių II dalies 8.3.2. ir 8.3.3. punktuose ir 8.3.4. punkto a), b), c) papunkčiuose numatytas pareigas ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai.
- 12.10.4. Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas tinkamai neinformuoja draudiką, tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikia neteisingą ar ne visą informaciją apie draudžiamąjį įvykį.
- 12.10.5. Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilima protingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui.
- 12.10.6. Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingu draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu.
- 12.10.7. Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesuteikia draudikui galimybes tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis.
- 12.10.8. Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilima protingų priemonių, kurios padėtų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens, ar sukelti sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją).
- 12.10.9. Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas, sudarant draudimo sutartį, nurodė esant įrengtas apsaugos sistemas, kurios nebuvo naudojamos arba nebuvo įrengtos.
- 12.10.10. Kitais draudimo sutartyje ir įstatymu nustatytais atvejais.
- 12.11. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką:
- 12.11.1. jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustąjo ar naudos gavėjo tyčios;
- 12.11.2. jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klaidodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą;
- 12.11.3. jei vagystės ar apipilėsimu faktų nepatvirtina policija, o taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą dėl draudžiamąjo įvykio draudėjas nepranešė policijai.
- 12.12. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 12.13. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, priežastinį ryšį tarp pažeidimo ir padarinių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

13. Baigiamosios nuostatos

- 13.1. Jei draudimo sutartyje draudimo sumos, išskaitos, įmokos ar kitos sumos nurodytos kita valiuta nei eurai, atitinkami mokėjimai pagal draudimo sutartį daromi eurai pagal mokėjimo dieną galiojantį oficialų Lietuvos banko nustatytą euro ir atitinkamos valiutos kursą.
- 13.2. Draudimo sutarties šalys, sudarydamos draudimo sutartį, gali papildyti šias Taisykles, arba sustarti dėl kitų, nei šiose Taisyklėse nurodytos, sąlygų taikymo.

III. Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos

Papildoma sąlyga „VISŲ RIZIKŲ“
Ši sąlyga suteikia plačiausią draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius, nurodytus šios papildomos sąlygos 2 punkte, taisyklių II dalies 6.11. punkte arba dėl kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.

2. Nedraudžiamieji įvykiai. Draudimo išmoka nemokama, jeigu draudimo sutartyje raštu nesutarta kitaip, kai apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių:

2.1. dėl lietaus, potvynio, sniego slėgio poveikio, kitokių kritulių ar audros apdraustam turtui esančiam lauke, stoginėse, atvirose priestatuose bei statiniuose ar šiltnamiuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atvirose priestatuose bei statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga;

2.2. dėl sniego, purvo, vandens ar jų nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandariar ar nevisiškai uždarytas angas, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamųjų įvykių;

2.3. trūkumų ir defektų, apie kuriuos draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;

2.4. vagystės (be įsibrovimo ar plėšimo požymių), tačiau nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu, plėšimo bei vandalizmo po įsibrovimo yra atlyginami.

Vagystė su įsibrovimu – tai turto pagrobimas įsilaužus į užrakiną patalpą, saugyklą, talpą ar saugomą teritoriją; turto pagrobimas iš užrakinatos patalpos ar saugomos aptvertos teritorijos, prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakiną patalpą, saugyklą, talpą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės arba plėšimo metu įsilaužus, ir tik tais atvejais, kai dėl šio fakto pranešta policijai.

Plėšimas – tai turto pagrobimas panaudojus fizinį smurtą ar grasinant jį panaudoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems draudėjas pavedė pervežti apdraustą turtą, saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą.

Vandalizmas po įsibrovimo – tai apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas po įsilaužimo patekus į saugomą aptvertą teritoriją;

2.5. ugnies, šilumos poveikio apdraustam turtui, naudojamam gamybiniame procese (jį lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ar pan.), išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą.

Papildoma sąlyga „STANDARTINIS“
Tai išvardintų rizikų draudimo sąlyga, kuri suteikia standartinę draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustam turtui apima šias rizikas:

1.1. Ugnis;

1.2. Vagystė;

1.3. Gamtinės jėgos;

1.4. Vanduo;

1.5. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla;

1.6. Avarija.

2. Draudimo apsauga apdraustam turtui neapima šios rizikos:

2.1. Stiklo dūžis.

Papildoma sąlyga „MINIMALUS“
Tai išvardintų rizikų draudimo sąlyga, kuri suteikia minimalią draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustam turtui apima šias rizikas:

1.1. Ugnis;

1.2. Vagystė;

- 1.3. Gamtinės jėgos.
2. Draudimo apsauga apdraustam turtui neapima šių rizikų:
- 2.1. Vanduo;
- 2.2. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla;
- 2.3. Stiklo dūžis;
- 2.4. Avarija.

Papildoma sąlyga „A“

Papildomų išlaidų sąlyga
Papildomos išlaidos už viršvalandinį darbą, darbą išeiginių ir švenčių dienomis, skubų krovinii pakrovimą ir pervežimą
Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu yra susijusios su nuostoliu, atsiradusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimu.

Papildoma sąlyga „B“

Papildomų išlaidų sąlyga
Papildomos išlaidos grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamojo įvykio
Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu yra susijusios su nuostoliu, atsiradusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimu.

Papildoma sąlyga: „C“

Vidinių gedimų sąlyga
Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius, nurodytus šios papildomos sąlygos 3.1.10. punkte, taisyklių II dalies 6.11. punkte arba dėl kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių. Objektams, apdraustiems pagal šią papildomą sąlygą, negalioja šių taisyklių II dalies 6.11.1.s) papunktis.

2. Draudžiamieji įvykiai.

3.1. Draudikas atlygina draudėjui apdrausto turto sunaikinimo ar sugadinimo staiga ir netikėtai kiliusius nuostolius dėl:

3.1.1. staigus ir netikėto atsitiktinio įvykio, naudojant apdraustą turtą, pvz., išsiregulavimas, detalių tvirtinimo atsilaidavimas; apsauginių prietaisų avarijos ar klaidingo suveikimo, pašalinį daiktų patekimo;

3.1.3. trūkumų, plyšimų ar lūžimų dėl išcentriniių jėgų;

3.1.4. vandens trūkumo garo katiluose ar aukšto slėgio induose; padidėjusio slėgio, išskyrus atvejus, kai slėgis padidėjo dėl įvykių, nurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte;

3.1.6. trumpo elektros sujungimo, padidėjusios įtampos ar padidėjusios srovės, išskyrus atvejus, kai tai padidėjo dėl įvykių, nurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte;

3.1.7. konstrukcijų, medžiagų, projektavimo, gamybos trūkumų ar klaidų bei montavimo klaidų;

3.1.8. draudėjo darbuotojų klaidingų veiksmų (darbuotojų klaidingais veiksmais laikomi darbuotojų atsitiktiniai veiksmai, susiję su kvalifikacijos, patirties stoka ir lemiantys prižiūrimo apdrausto turto gedimus);

3.1.9. audros (įskaitant nuostolius, kuriuos sukėlė dėl audros poveikio ant jo užvirtę pastatai, jų dalys, medžiai ir kt.);

3.1.10. bet kokių kitų įvykių, nenurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte arba nenustatytų kitose draudimo sutarties sąlygose kaip nedraudžiamųjų įvykių. Nedraudžiamieji įvykiai.

4. Bandymai. Draudikas neatlygina jokių nuostolių, kuomet tyčia viršijamos techninės apkrovos.

4.2. Aptarnavimo išlaidos. Draudikas neatlygina išlaidų apdrausto turto reguliavimui ir remontui, funkcinių trūkumų taisymui, prevenciniam ar periodiškam aptarnavimui, dalių pakeitimui, išskyrus atvejus, kai tai susiję su apdrausto turto atstatymu po draudžiamojo įvykio.

4.3. Netinkamas remontas. Draudikas neatlygina nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų, atsiradusių naudojant apdraustą turtą po draudžiamojo įvykio, bet dar neatlikus remonto, kuris garantuotų, kad apdraustas turtas veikia normaliai (nustatyta gamintojo ar tiekėjo).

4.4. Pagalbinės medžiagos. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų pagalbinėms medžiagoms, naudojamoms apdraustame turte (pvz., degalai, aušinimo priemonės, tepalai, kuras, filtrų užpildai, šaldymo agentai, katalizatoriai, chemikalai, kontaktinės medžiagos (t. y. medžiagos, reguliuojančios kitų medžiagų tarpusavio veikimą)).

4.5. Greitai susidėvinčios detalės. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų greitai susidėvinčioms detalėms, naudojamoms apdraustame turte (pvz., graviruoti cilindrai, stikliniai, porcelaniniai ar keraminiai daiktai, guminės padangos, guminės, tekstilinės, ar plastmasinės futeruotės/juostos, sietai, žarnos, šepetiai, grandinės, vielos, trosai, diržai, porcelaninės ir keraminės, stiklinės detalės, degiklių tūtos ir kt.), išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos dėl kitų įvykių, apdraustų pagal šią draudimo sutartį. Keičiami instrumentai. Draudimas nedengia nuostolių visų rūšių keičiamiems instrumentams: grąžtams, peiliams, rėžtuvams, pjūklams, trūpinimo plaktams, liejimo modeliams ir formoms, štampams, matricoms, abrazyviniams diskams ir kt., išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos dėl kitų įvykių, apdraustų pagal šią draudimo sutartį.

4.7. Nuvertėjimas. Draudikas neatlygina nuvertėjimo.

4.8. Estetinio pobūdžio defektai. Nuostoliai dėl estetinio pobūdžio defektų (ibrėžimai ar įlenkimai ant dažytų, poliruotų, ema-

- liuotų ar kitokių paviršių), neturinčių įtakos turto panaudojimui ar jo funkcionalumui, yra neatlyginami.
- 4.9. Draudėjas ir demontavimas. Draudimo apsauga negalioja apdrausto turto montavimo ir demontavimo periodu, jeigu žalos priežastis yra montavimo ar demontavimo darbai, išskyrus atvejus, kai tie darbai atliekami dėl draudžiamojo įvykio.
- 4.10. Netiesioginiai nuostoliai ir netiesioginė atsakomybė. Draudimas neapima nuostolių dėl netiesioginių nuostolių ir netiesioginės atsakomybės, baudų, netesybų, negautų pajamų, verslo nutrūkimo.
- 4.11. Išvardytų rizikų poveikis. Šis draudimas neapima nuostolių dėl sunaikinimų, sugadinimų ar dingimų dėl gaisro, tiesioginio ar netiesioginio žaibo poveikio, sprogimo, gaisro gesinimo ir su tuo susijusio pastato išardymo, išmontavimo ir nuolaūžų pašalinimo, lėktuvų ar kitų skraidančių aparatų, jų dalių, krovinii užkritimo, vagystės, vagystės su įsilaužimu ar bandymo pavogti ar įsilaužti, piktavališkos trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos, pastato suirimo, polaidžio vandens užliejimo, potvynio, užpylimo, žemės drebėjimo, grunto suslūgimo, nuošliaužos, kitų gamtinių jėgų ar stichinių nelaimių (išskyrus atvejus, nurodytus šios papildomos draudimo sąlygos „C“, „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.9. punkte).
5. Reikalavimai saugumui.
- 5.1. Draudėjas privalo laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų šiose Taisyklėse, draudimo liudijime, ir šių reikalavimų: apdraustas turtas turi būti montuojamas, naudojamas, aptarnaujamas pagal gamintojo arba importuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. Įrašai apie aptarnavimo procedūras turi būti išsaugomi;
- 5.1.2. patalpos, kuriose yra apdraustas turtas, darbo sąlygos bei aplinka (pvz., elektros įtampa, oro drėgnumas, temperatūra ir pan.) turi atitikti importuotojo arba gamintojo reikalavimus ir rekomendacijas;
- 5.1.3. apdraustas nešiojamas turtas turi būti išimtas iš transporto priemonių ir naktį turi būti saugojamas užrakintose patalpose. Nuostaliai nustatymas.
- 6.1. Bet kokios išlaidos, kurios patiriamos dėl planuoto techninio aptarnavimo, detalių pakeitimai nėra atlyginami.
- 6.2. Už bet kokius laikinus remonto darbus draudikas moka tik tuo atveju, jei šie darbai yra galutinii remonto darbų dalis ir nedidina bendrų remonto kaštų.

Taisyklių priedas Nr. 1
Mobiliosios technikos detalii, dalių nusidėvėjimas (procentais)

Mobiliosios technikos amžius iki (metais)	Nusidėvėjimo procentas
1	0
2	0
3	5
4	10
5	15
6	20
7	25
8	30
9	35
10	40
11	45
12	50
13	55
14	60
15	65
16 ir daugiau	70

Taisyklių priedas Nr. 2
Mobiliosios technikos nusidėvėjimas (procentais)

Mobiliosios technikos amžius iki (metais)	Nusidėvėjimo procentas
1	0
2	0
3	30
4	40
5	45
6	50
7	55
8	65
9	70
10	74
11	78
12	82
13	85
14	88
15	89
16 ir daugiau	90